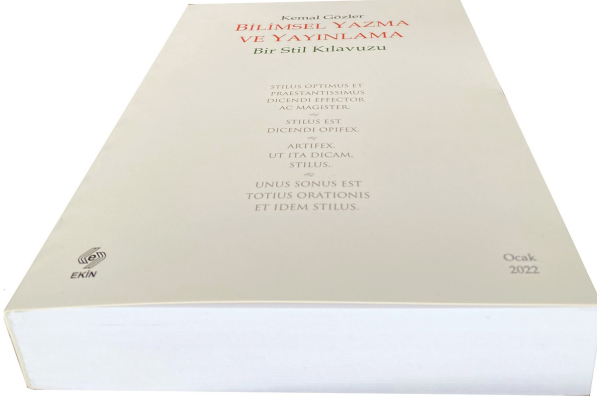

Kemal Gözler'in
Bilimsel Yazma ve Yayınlama:
Bir Stil Kılavuzu Başlıklı Kitabında
İNCELENEN, KENDİSİNE CEVAP ARANAN
SORULARDAN ÖRNEKLER

Kemal Gözler, *Bilimsel Yazma ve Yayınlama: Bir Stil Kılavuzu*,
Bursa, Ekin, 2022, XXXII+736 s. (www.anayasa.gen.tr.by.yhtm)

Kemal Gözler

GİRİŞ

1. “Stil kitabı (*manual of style*)” ile “atıf kitabı (*manual of citation*)” arasında ne fark vardır?
2. Alıntı ve atıf usûlleri, bilimsel yazma ve yayınlama kitaplarında, yani stil kitaplarında incelense olmaz mı?
3. Neden ABD’de “stil kitapları (*manuals of style*)” (örneğin *The Chicago Manual of Style*) ile “atıf kitapları (*manuals of citation*)” (örneğin *The Bluebook: A Uniform System of Citation*) birbirinden farklıdır?
4. Bilimsel araştırmmanın bir yöntemi var mıdır?
5. Araştırmacının emeği *yevmiye* usûlüyle mi, yoksa *götürü* usûlle mi takdir edilir?

KONU SEÇİMİ

6. “İyi konu” nedir? “İyi konu” nasıl bulunur? Konuyu seçmenin bir kuralı var mıdır?
7. Üzerinde doktora tezi yazılmış bir konu tekrar doktora tezi konusu olarak seçilebilir mi?
8. ÜDS’den 70 puanlık yabancı dil bilgisiyle doktora tezi yazılabilir mi?
9. Araştırma görevlilerinin neden ayrıntıya kaçan doktora tez konuları seçmemeleri gerekir?
10. Sevgiyle seçilen konu ile ideolojik saplantıyla seçilen konu arasında ne fark vardır?
11. İdeolojik olarak angaje kişilerden neden iyi bilim insanı olmaz?
12. Güncel konulardan ve keza moda konulardan neden uzak durmak gerekir?
13. “Akademik muaraza” nedir? Önemi nedir? Konu seçiminde akademik muarazanın içinde olmanın yararı var mıdır?

PLÂN YAPMA

14. Çalışmaya başlarken plân gerekli midir? Plân ne zaman yapılır?
15. Plânın yazılı olması şart mıdır?
16. Plân, kimin tarafından yapılmalıdır. Öğrenci yerine danışman plân yapabilir mi?
17. Güzel bir plân yapmanın sihirli bir formülü var mı?
18. “Analitik plân” ve “tasvirî plân” arasında ne fark vardır?
19. Analitik plânlar nasıl yapılır?
20. “Ayrım temeli (*fundamentum divisionis*)” veya “bölme nedeni (*ratio divisionis*)” nedir? Bunların plân yapmaya katkısı nedir?
21. Tasvirî plânlar nasıl yapılır?
22. Hangi tür plân seçilmelidir? Tasnif temelli mi, tasvirî plân mı?
23. Plân yapmanın Fransız yolu nedir? “İki kısımlı plân (*plan en deux parties, plan bipartite*)” yapılabilir mi?
24. Plânda simetri saplantısı nedir? Sonuçları nelerdir?

25. Çelişmezlik, üçüncü durumun imkansızlığı ve dikotomi prensiplerinin plân yapmada önemi nedir? Hukuk biliminde bu prensipler geçerli midir?

26. Plânda tasarruf ilkesi nedir? Neden plân yapmakta aşırıya gitmemek gerekir?

27. Tek kısımlı bir plân olabilir mi? “Tek kısımlı plân bir *contradictio in adjecto*’dur” sözüyle ne anlatılmak istenir?

28. Hiyerarşik başlıklandırma nedir? Hiyerarşik başlıklandırmada başlık numaraları nasıl verilir?

29. Düzey düzey başlıklandırmanın usûlü nedir?

30. “Ondalık numaralandırma” nedir? Bu numaralandırma usûlünden neden kaçınılmalıdır?

31. Rakam ve harflerle numaralandırma nedir ve nasıl yapılır?

32. Roma rakamları Arap rakamlarına göre daha iyi mi vurgu yapar?

33. Roma rakamları büyük harflere göre daha iyi mi vurgu yapar?

34. Arap rakamları küçük harflere göre daha iyi mi vurgu yapar?

35. “Bölüm altı plân”, “bölüm plânı” ve “bölüm üstü plân” arasında fark nedir? Bu plânlar nasıl numaralandırılır?

36. Bölüm altı plânda ideal düzey sayısı nedir?

37. Bölüm üstü plânda ideal düzey sayısı nedir?

38. Bölüm altı plânda ideal düzey sayısı nedir?

39. Bölüm altı plânda dört düzeyden daha fazla düzeye inmekten neden kaçınmak gerekir?

40. Bölüm altı plânda dört düzeyden daha fazla düzeye inilirse, beşinci ve altıncı düzeyler nasıl numaralandırılmalıdır?

41. Başlıksız alt plân yapılabilir mi?

42. Başlık koymak yerine paragraflar numaralandırılabilir mi?

43. “Üstü örtülü alt plân” ne demektir? Nasıl yapılır?

44. Bölüm altı plânda, düzeylerin arasında paralellik ve simetri bulunması şart mıdır?

45. Ardişik başlıkların arasında hacim bakımından denge şart mıdır?

46. Boş başlık olabilir mi? “İrlanda adasında yılan yoktur” sorunu nedir?

İÇİNDEKİLER LİSTESİ

47. İçindekilerde bölüm ve kısım başlıkları nasıl gösterilir?

48. İçindekilerde bölüm içi başlıklar nasıl gösterilir?

49. İçindekilerde bölüm içi başlıkları, farklı yazı tipi stilinde verilebilir mi?

50. İçindekiler listesi kitabın sonunda verilebilir mi?

DİL, İMLÂ VE NOKTALAMA

51. TDK Yazım Kılavuzu yazarları bağlar mı?

52. Türkçe alfabede “K” harfi “ke” diye mi, yoksa “ka” diye mi telaffuz edilir? PKK, “pe-ka-ka” diye mi, “pe-ke-ke” diye mi telaffuz edilmelidir? Yazarken de “PKK’nın” diye mi, “PKK’nin” diye mi yazmak gerekir? TDK, “te-de-ke” diye mi, “te-de-ka” diye mi söylenir? Yazarken “TDK’nin” mi? “TDK’nın” diye mi yazmak gerekir?

53. Anayasa ve kanunların dili ve imlâsı bizi bağlar mı?

54. Sıra sayılarında rakam ile ek arasına neden daima kesme işaret konulmalıdır?

55. Neden madde numarasını rakamla, ama fıkra numarasını yazıyla yazmak gerekir?

56. Aynen alıntılardaki imlâya sadakat kuralı nedir? Sonuçları nelerdir? Aynen alıntılarda imlâ hatasını düzeltmek gerekir mi?

57. Aynen alıntılarda hatalar hangi durumlarda düzeltilir? Bu düzeltmenin usûlü nedir?

58. Kitap ve makalelerde heceleme neden yapılmalıdır? Hecceleme yapılmasının sağladığı faydalar nelerdir?

59. İki hecelik kelimeleri satır sonunda neden hecelemeden kaçınmak gerekir?

60. Kelimeler hecelere bölünürken satır sonunda veya satır başında tek harfli hece neden bırakmamak gerekir?

61. Satır sonunda rakam ile rakamı izleyen ölçü birimi birbirinden ayrılabilir mi?

62. “Bölünemez boşluk” nedir? Ne işe yarar? Nasıl yapılır?

63. Kesme işaretinden sonra tire işareti konulabilir mi?

64. *Hard hyphen* ile *soft hyphen* arasında ne fark vardır? Hangisi hangi durumda kullanılır?

65. Tırnak işareti (”), cümlelerin sonuna geldiğinde, noktadan önce mi sonra mı konulur?

66. Parantez işareti, cümlelerin sonuna geldiğinde, noktadan önce mi sonra mı konulur?

67. “İki nokta (:)”dan sonra gelen kelime küçük harfle mi, büyük harfle mi başlar?

68. Dolaylı soruların sonunda neden soru işareti konulmaz?

69. İroni amacıyla ünlem işareti kullanılabilir mi? “Editoryal protesto ve eğlence” aracı olarak ünlem ne demektir?

70. Kısa tire ve uzun tire arasında ne fark vardır? Bunlar hangi durumlarda kullanılır?

71. Kısaltmalardan sonra gelen ekler, kısaltmanın son harfine mi, yoksa kısaltmanın açık halindeki son kelimeye mi uyum sağlar?

72. “Türkçe’nin” şeklindeki yazılış neden yanlıştır?

73. Anayasa, kanun, yönetmelik isimlerinden sonra kesme işareti kullanılır mı? “Anayasa’ya göre”, “Türk Ceza Kanunu’nun...” ibareleri doğru mudur?

74. Türkçede kurum ve kuruluş isimlerinden sonra kesme işareti kullanılır mı? Örneğin “Adalet Bakanlığı’nın”, “Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne”, “Yüksek Seçim Kurulu’na göre” ibareleri doğru mudur?

75. Düz tırnak nedir? Akıllı tırnak nedir? Tırnak işareti içine alınacak ibarelerin düz tırnak değil, akıllı tırnak içine alınması daha güzel ve daha kullanışlıdır. Neden?

76. Fransız tırnak işareti şekil olarak nasıldır? Kullanılmasında usûl nedir? Türkiye’de kullanılabilir mi?

77. Alman tırnak işareti şekil olarak nasıldır? Kullanılmasında usûl nedir? Türkiye’de kullanılabilir mi?

78. Vurgu için tırnak işareti kullanılabilir mi?

79. Tırnak işareti belirli bir kelimeye veya terime özel bir anlam yüklemek için nasıl kullanılır?

80. “İroni amacıyla tırnak” ne demektir?

81. Tek tırnak işareti ne zaman kullanılır?

82. İngiltere’de çift tırnak ve tek tırnağın kullanımına ilişkin hangi kurallar vardır? İngiltere’deki bu kurallara Türkiye’de uyulabilir mi?

83. “Parantez” var iken neden bir de “köşeli parantez”e ihtiyaç vardır?

84. Boşluksuz üç nokta, bir boşluklu üç nokta ve az boşluklu üç nokta nedir?

85. Cümle içinde üç noktanın önüne mi, sonuna mı boşluk konulur?

86. “*Ellipses*” ile “*suspension points*” arasında ne fark vardır? Bunlar hangi hâllerde kullanılır?

87. Hangi durumlarda üç noktanın kullanılması yasaktır?

88. Üç noktanın noktayla birlikte kullanılması veya “dört nokta sorunu” nedir?

89. Üç noktanın virgülle yan yana birlikte kullanılması durumunda virgül, önce mi sonra mı gelir?

90. Cümlede tırnak içine alınarak nakledilen cümleler küçük harfle mi, büyük harfle mi başlar? Nakledilen cümlenin sonuna nokta konulur mu?

KISALTMALAR

91. Kısaltma yapmanın yolları nelerdir?

92. *Acronyms* ile *initialisms* arasında ne fark vardır?

93. *Acronyms* niteliğinde kısaltmalar nasıl telaffuz edilir? Bunlara gelen ek neye uyum sağlar?

94. *Initialisms* niteliğinde kısaltmalar nasıl telaffuz edilir? Bunlara gelen ek neye uyum sağlar?

95. Kısaltma yapmanın yarar ve zararları nelerdir?

96. Kısaltma kullanma yasağı ne zaman vardır?

97. Kitabın başında kısaltma listesi vermeden kitapta kısaltma kullanılabilir mi?

98. Aşırı kısaltma sorunu nedir?

VURGU

99. Vurgu için tek tırnak mı, yoksa çift tırnak işareti mi kullanılmadadır?

100. Tırnakla vurgu ve italikle vurgu birlikte kullanılabilir mi? Bunun şartı nedir?

101. Bold mu, italik mi daha fazla vurgu yapar?
102. Normal şartlarda vurgu için italik mi, bold mu kullanılmalıdır?
103. Kelime veya ifadenin altını çizerek vurgu yapılabilir mi?
104. Harf arasını açarak vurgu nedir? Bu usûlle vurgu yapılabilir mi?
105. Vurguda tutarlılık nedir?
106. Vurgu yasakları nelerdir?
107. Metin içinde vurgu için punto büyültme yoluna gidilebilir mi?
108. Metin içinde vurgu için büyük harfle yazma yoluna başvurulabilir mi?
109. “Çifte vurgu yasağı” ne demektir?
110. Vurgu için aynı anda hem italik, hem bold kullanılabilir mi?
111. “Çoklu vurgu yasağı” ne demektir?
112. Vurgu için aynı anda hem italik, hem bold, hem de tırnak kullanılabilir mi?
113. Aşırı vurgudan neden kaçınılmalıdır?
114. Türkiye’de dava dilekçelerinde ve mahkeme kararlarında karşılaşılan aşırı vurgu sorunu nedir? Bu sorun neden kaynaklanmaktadır?
115. Gerçek vurgu neden içerikseldir? İçerikseldir? Nasıl yapılır?
116. Vurgu gereksiz bir şey midir? Vurgu olmasa da olur mu?

YABANCI DİLLERDEN ALINTILAR VE YABANCI KELİMELERİN YAZILMASI

117. Yabancı terimlerin Türkçe metinlerde geçmesinin sebepleri nelerdir? Yabancı terimler Türkçe metinlerde neden kullanılıyor? Bunların yerine Türkçeleri kullanılsa daha iyi olmaz mı?
118. Yabancı terimlerin Türkçe metinlerde geçme şekilleri nelerdir?
119. Yabancı metinlerden Türkçeye çevirmeksizin alıntı yapılabilir mi?
120. Türk üniversitelerin içinde bulunduğu lengüistik sefaletin boyutları ve sebepleri nelerdir?
121. Yabancı metinler Türkçeye çevrilirken bu metinlerde zikredilen kitap ve makale başlıkları ve keza dergi isimleri de Türkçeye çevrilir mi? Neden?

122. Türkçe metin içinde kullanılan Latince terimlerin ve özdeyişlerin yanlarına Türkçe karşılıklarını yazmak gerekir mi?

123. Latince *ca., cf., et seq., viz.* kısaltmaları ne anlama gelir? Bunların açılımı nedir?

124. Akademik metinlerde çok geçen *grosso modo, idem, in extenso, in fine, in pleno, in toto, inter alia, mutatis mutandis, passim, pro bono, pro forma, sic, sine die, vide* gibi Latince kelimelerin anlamları nedir?

125. İngilizce, Almanca gibi dillerde de yazılan eserlerde zaman zaman Fransızca *avant-garde, Belle Époque, coup de grâce, crème de la crème, fait accompli, fin de siècle, tout court, travaux préparatoires, vis-à-vis* gibi çok bilinen kelimeler geçer. Bunları anlamı nedir?

126. Dualar, pek çok ülkede çoğu zaman onları okuyan veya dinleyen insanların bilmediği bir dildir. Türkiye’de dualar Arapça, Katolik kilisesinde Latince okunur. Neden? *Hokus pokus, tontus talontus, abra kadabra* gibi anlamsız veya anlamı bilinmeyen sözler niye insanları etkiler? Tacitus, “*omne ignotum pro magnifico est*” diyerek neyi anlatmak ister?

127. Türk hukuk terminolojisinde yoğun olarak kullanılan yerleşik Arapça terimler vardır. Bunları yabancı kelimeymiş gibi italik olarak yazmak gerekir mi? Türkçe metinlerde bir Arapça hukuk terimi ne zaman italikle yazılır?

128. Türkçe metinlerde Arapça kelimeler kullanılıyorsa bunları uluslararası transliterasyon harflerini kullanarak yazmak gerekir mi?

129. Eski yazı metinlerden alıntı yapılırken yazı çevriminin kimin tarafından yapıldığını belirtmek gerekir mi?

KİTABIN FİZİKİ YAPISI

130. Bir kitabı kalın bir kağıda (örneğin 80 gr) basmanın yarar ve zararları nelerdir?

131. Kalın kağıda basılı kitapların cildi neden iplik dikişli olmalıdır?

132. Kağıdın su yolu ne demektir? Kağıdın su yoluna aykırı basılmış bir kitapta ne gibi problemler ortaya çıkar?

133. Kıрма ne demektir? Kırmada hata ne gibi sonuçlara yol açar?

134. Bir kitabın sayfaları eksik olmamakla birlikte kitapta, 16 sayısının katlarına rastlayan sayfa numaralarında başlayan ve biten sayfa sıralamaması hataları var ise, bu kitabın üretiminin hangi aşamasında hata yapılmıştır?

135. Harmanlama ne demektir?

- 136.** Kitabın açılmaması sorunu nedir? Kitabın cildinin dağılması sorunu nedir? Bu sorun neden kaynaklanır?
- 137.** Kitapta *recto* ve *verso* sayfa nedir? Bu sayfalara ne tür numaralar verilir?
- 138.** Kitapta “*taze recto (fresh recto)* kuralı” nedir? Nasıl uygulanır? Hangi sonuçlara yol açar? Bu kuralın istisnaları var mıdır?
- 139.** Sayfa numaralandırması nasıl yapılır? Kitabın “ön kısmı (*front matter*)” nasıl numaralandırılır? Kitabın “ana metni (*main text*)” nasıl numaralandırılır?
- 140.** Hangi sayfalarda sayfa numaraları gösterilmez?
- 141.** Birden fazla ciltli kitaplarda sayfa numaralandırılması nasıl olur? Ciltler ardışık olarak numaralandırılabilir mi? Yani ikinci ciltte ilk sayfayla birinci cildin son sayfa numarasından itibaren numara verilebilir mi? Verilebilirse bunun şartı nedir?
- 142.** Sayfa numaraları sayfaların üst kenar boşluğunda mı, alt kenar boşluğunda mı verilir? Sayfa numaraları içte mi, dışta mı, ortada mı verilir?
- 143.** “Sayfa başlıkları (*running heads, running titles, page headers*)” ne demektir? Sayfalara sayfa başlığı konulmasının yararı var mıdır?
- 144.** *Verso* ve *recto* sayfalarda farklı sayfa başlıklarının konulmasına ilişkin kurallar nelerdir? Sayfa başlıkları hizalamaları *verso* ve *recto* sayfalarda nasıl olmalıdır?
- 145.** Hangi sayfalarda sayfa başlığı gösterilmez?
- 146.** Kitap sayfalarında iç kenar boşluğu ve dış kenar boşluğu ne demektir? Tutkal ciltli kitaplarda neden iç kenar boşlukları, dış kenar boşluklarından daha fazla bırakılır?
- 147.** Üç ağızlı bıçak nedir? Kitaplar neden üç ağızlı bıçakla kesilmelidir? Üç ağızlı bıçak kullanılmazsa kitapta hangi problemin ortaya çıkması muhtemeldir?
- DIŞ KAPAK**
- 148.** Kapaksız kitap olur mu?
- 149.** Kitabın ön dış kapağında bulunması zorunlu ve isteğe bağlı unsurlar nelerdir?
- 150.** Kitabın sırtı neden çok önemlidir?

151. Sırtta en az neler bulunmalıdır?

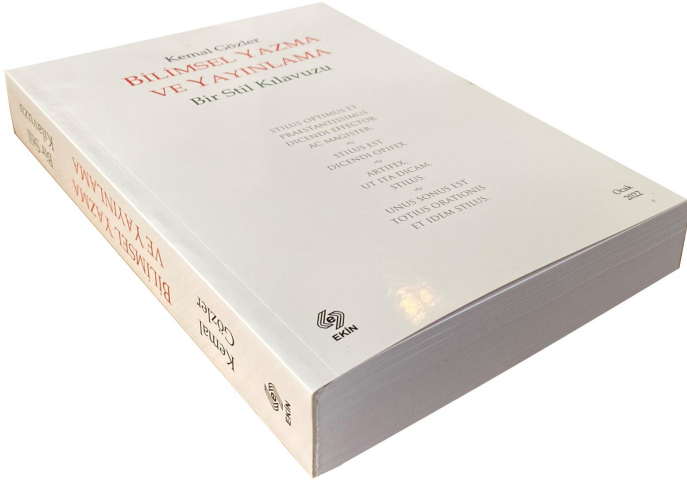
152. Kitap, yeterince kalın ise, örneğin 1000 sayfadan fazla ise, sırttaki yazıları yatay yazmakta neden yarar vardır?

153. Sırttaki yazılar dikey yazılacaksa, yazıların yönü ne olmalıdır? Aşağıdan yukarıya mı, yukarıdan aşağıya mı? Bu konuda Kara-Avrupası sistemi ile Anglo-Amerikan sistemi arasında ne fark vardır? Bu sistemlerin birbiri karşısında avantaj ve dezavantajları nedir? Bu sistemlerden hangisine uyulmalıdır? Neden?

154. Arka kapakta yer alması zorunlu ve isteğe bağlı unsurlar nelerdir?

155. Bir kitaba bandrol yapıştırılmış olması o kitabın korsan kitap olmadığını göstermez. Neden? Bir kitabın orijinal kitap olup olmadığının tespiti için bandrolden başka hangi bilgiye ihtiyaç vardır?

156. *Endorsement* (takriz) yazısı nedir? *Endorsement* yazısına hâkim olan kurallar nelerdir?

GİRİŞ BÖLÜMÜ

157. Giriş bölümü neden önemlidir?

158. Giriş bölümüne bölüm numarası verilebilir mi? Neden?

159. Giriş ne kadar uzun olmalıdır?

160. Giriş bölümünün kendi içinde alt başlıklar olabilir mi?

161. Giriş bölümünde dipnot olabilir mi?

162. Giriş bölümünde ne gibi unsurlar bulunmalıdır?

163. Giriş bölümünde ön bilgiler, ön kavramlar ve tarihsel bilgiler verilebilir mi?

164. “Giriş (*introduction*)” ile “*chapitre introductif* (giriş niteliğinde bölüm)” arasında ne fark vardır?

165. Giriş bölümünde üslûp nasıl olmalıdır? Giriş bölümünde konuyu dramatikleştirme meşru mudur?

166. Dilin etkileme gücü ile akıl tutulması arasında nasıl bir ilişki vardır?

167. Giriş bölümü ne zaman yazılır? Kitaba başlarken mi, kitap bitince mi?

BÖLÜMLERİN YAZILMASI

168. Şekil olarak kitabın “bölümler (*chapters*)” kısmı, kitabın hangi kısmını oluşturur?

169. “Tırnaklı yazı tipi (*serif typeface*)” ile “tırnaksız yazı tipi (*sans-serif typeface*)” arasında ne fark vardır?

170. Bir kitapta normal paragraflar, bir yazı tipiyle, girintili paragraflar bir başka yazı tipiyle ve dipnotlar da bir başka yazı tipiyle yazılabilir mi?

171. Punto nedir? Punto yüksekliği neyi ölçer? 11 punto *Arial* harfler ile 11 punto *Times* harfler aynı büyüklükte midir?

172. “*Ascender* harfler” ve “*descender* harfler” nelerdir? *Ascender* ve *descender* çizgileri neden önemlidir?

173. İdeal satır arası ne kadar olmalıdır?

174. Akademik kitaplar için ideal punto büyüklüğü nedir?

175. Normal paragrafların *Times* 11 punto ile yazılıyor ise girintili paragraflar ve dipnotlar kaç puntoyla yazılmalıdır?

176. Artık tezlerin için bir buçuk veya çift satır arasıyla yazılmasına ihtiyaç var mıdır?

177. Paragraflar arasında satır arasına göre daha fazla boşluk vermek gerekir mi?

178. Üç satırdan uzun aynen alıntılarının verildiği girintili paragraflarda (*blockquotes*) sağdan da girinti vermek gerekir mi?

179. “Asılı paragraf” ne demektir? Hangi durumlarda kullanılır? Asılı paragrafları neden sola yaslı olarak vermek daha doğrudur?

DİPNOTLAR

180. Dipnot usûlünün varlık sebebi nedir?

181. Dipnot ayırıcısı çizgisinin uzunluğu ne kadar olmalıdır? Dipnot ayırıcısı kullanmak zorunlu mudur?

182. Dipnot devam ayırıcısı çizgisi nasıldır? Ne zaman kullanılır?

183. “Açıklama dipnotu” ile “atıf dipnotu” arasında ne fark vardır?

184. Makalelerde başlığa ve yazar ismine bağlı dipnotların gösterdikleri özellikler nelerdir?

185. Her sayfada dipnot başvuru numarası 1’den başlatılabilir mi?

186. Dipnot başvuru numarası, neden her bölümde tekrar 1’den başlatılmaktadır? Kitabın bütününde ardışık dipnotlar ardışık olarak numaralandırılabilir mi?

187. Ana metinde dipnot başvuru numaraları, metinde kullanılan font ve stilden farklı bir font veya stille verilebilir mi?

188. Dipnot başvuru numarasının yeri neresidir? Cümlede sonunda dipnot başvuru numarası, noktadan önce mi, sonra mı konulmalıdır?

189. Dipnot metninin başındaki dipnot numaraları üst simge olarak mı, yoksa normal stilde mi verilmelidir?

190. Dipnot mu, sonnot mu kullanılmalıdır?

SONUÇ BÖLÜMÜ

191. Sonuç bölümü her kitapta bulunması gereken zorunlu bir unsur mudur?

192. Sonuç bölümüne bölüm numarası verilir mi?

193. Sonuç bölümü ne kadar uzun olmalıdır?

194. Sonuç bölümünde alt başlıklar olabilir mi?

195. Sonuç bölümünde dipnot olabilir mi?

196. Kitaplarda “sonuç” bölümünden başka, bir de “sonsöz” veya “bitirirken” başlıklı bölümler olabilir mi?

197. “Önsöz” ile “sonsöz” arasında nasıl bir ilişki vardır?

198. “Epilog” ile “sonuç” veya “sonsöz” arasında ne fark vardır? Saf akademik kitaplarda “epilog” olur mu?

ÖN KISIM (FRONT MATTER)

199. Ön kısımda sayfa numaralandırılması nasıl yapılır?

200. “Yarım başlık (*half title*)” sayfası nedir? Kitabın neresinde bulunur? Kitabın kaçınıcı sayfasıdır? Bu sayfada hangi bilgilere yer verilir?

201. Seri başlığı sayfası nedir? Kitabın neresinde bulunur? Kitabın kaçınıcı sayfasıdır?

202. *Frontispiece* sayfası nedir? Kitabın neresinde bulunur? Kitabın kaçınıcı sayfasıdır?

203. “Künye sayfası (*copyright page, imprint*)” nedir? Bu sayfa kitabın neresinde bulunur? Kitabın kaçınıcı sayfasıdır?

204. Künye sayfasında kanunen bulunması gereken zorunlu bilgiler nelerdir?

205. Kitabın “baskı geçmişi” veya “yayın tarihi (*publishing history*)” nedir? Kitapta nerede gösterilir?

206. “Yayın kataloglama verisi (*cataloging-in-publication data [CIP]*)” nedir? Yararı nedir? Kitabın neresinde gösterilir?

207. “Başlık sayfası (*title page*)” veya “iç kapak”, kitabın kaçınıcı sayfasıdır?

208. Başlık sayfasında bulunması gereken bilgiler nelerdir?

209. “İthaf (*dedication*)” sayfası nerede bulunur? İthaf sayfası kitabın kaçınıcı sayfasıdır? Verso sayfada ithaf yapılabilir mi?

210. Çeviri eserlerde ithaf olabilir mi?

211. Kolektif ve derleme eserlerde ithaf olabilir mi?

212. “Epigraf” nedir? Nerede bulunur? Epigraf kitabın kaçınıcı sayfasına konulur? Verso sayfaya epigraf konulabilir mi?

213. Neden epigraf İstisnaen konulmalıdır? Neden epigraf koymaktan kaçınmak gerekir?

214. İthaf sayfasına sadece ithaf, epigraf sayfasına sadece epigraf konulur. Neden?

215. İthaf veya epigraf sayfasına sayfa numarası konulmaz. Neden?

216. Aynen alıntı olan epigrafın tırnak içinde verilmesi gerekir mi?

217. Aynen alıntı olan epigrafın kaynağını tam künye olarak göstermek gerekir mi? Yoksa sadece yazar adını yazmak yeterli midir?

218. Kısım veya bölüm başlarında da epigraf bulunabilir mi?

219. Normal *acknowledgements* ile *copyright acknowledgements* arasında ne fark vardır?

220. Malî destek teşekkürlerinin yapılması neden önemlidir? Bir çalışmanın malî destek aldığıının bilinmesi neden gereklidir?

221. Yazarın özgeçmiş ve/veya yayın listesi kitabın neresinde verilmelidir?

222. “Sunuş (*foreword*)” ile “önsöz (*preface*)” arasında ne fark vardır?

223. Bir kitapta hem “sunuş”, hem de “önsöz” bulunabilir mi? Bulunursa hangisi önce gelir?

224. “Önsöz”ün kitapta tam olarak yeri neresidir? “Önsöz”, “içindekiler”den önce mi, sonra mı verilmelidir?

225. “Önsöz” ile “giriş” arasında ne fark vardır?

SON KISIM (BACK MATTER)

226. Fransız sisteminde “içindekiler listesi (*table des matières*)” son kısımda bulunur. Bu usûl Türkiye’de uygulanabilir mi?

227. “Ekler (*appendixes, annexes*)”, bibliyografyadan önce mi, sonra mı verilmelidir?

228. Sonnot sistemini uygulayan kitaplarda sonnotlar tam olarak nerede bulunur? Bibliyografyadan önce mi sonra mı?

229. Kitapta ek niteliğinde “sözlük (*glossary, glossaire, lexique*)” varsa, bu sözlük nerede bulunur? Bibliyografyadan önce mi, sonra mı?

230. *Colophon* nedir? Kitabın hangi sayfasında bulunur? Türkiye’de bulunması zorunlu mudur?

231. *L’achevé d’imprimer* nedir? Kitabın hangi sayfasında bulunur? Türkiye’de bulunması zorunlu mudur?

232. Neden bazı kitapların en sonunda boş sayfa veya sayfalar bulunur? Bunun nedeni nedir? Bu sayfalar nasıl değerlendirilebilir?

BİBLİYOGRAFYA

233. “Bibliyografya” yerine “kaynaklar”, “kaynakça”, “yararlanılan kaynaklar” ve “referanslar” terimleri kullanılabilir mi? Bunların arasında fark var mıdır?

234. “Tam bibliyografya (*full bibliography*)” ile “seçme bibliyografya (*selected bibliography*)” arasında ne fark vardır?

235. “Bibliyografya makalesi (*bibliographic essay*)” ile normal bibliyografya arasında ne fark vardır?

236. “Dar anlamda bibliyografya” ile “geniş anlamda bibliyografya” arasında ne fark vardır?

237. Bir kitabın bibliyografyası, o kitapta kendisine atf yapılmamış kaynakları içerebilir mi?

238. Bir kitabın bibliyografyası, o kitapta kendisine atf yapılmış bütün kaynakları içermesi gerekli midir? Tek atf veya az atf yapılmış kaynaklar bibliyografyaya konulmasa da olabilir mi?

239. Bibliyografya zorunlu bir unsur mudur? Her kitapta bibliyografya bulunmalı mıdır?

240. Makalelerde bibliyografya zorunlu unsur mudur? Bibliyografya olmasa da olur mu?

241. Bibliyografyanın yeri neresidir? Bölüm sonunda bibliyografya verilebilir mi? Bölüm başında bibliyografya verilebilir mi? Bibliyografya kitabın ön kısmında verilebilir mi?

242. Çok ciltli kitaplarda bibliyografyanın yeri neresidir? Her cilde bibliyografya konulması gerekli midir?

243. Bibliyografyada neden yazarların soyadları önce, önadları sonra verilmelidir?

244. Soyadlarında *de, de la, du, von* gibi “soyluluk takıları (*nobiliary particles*)” bulunan yazarların soyadları bibliyografyada nasıl sıralanır?

245. Soyadlarında “el (ال)” takısı bulunan Arap yazarların soyadları bibliyografyada nasıl sıralanır? Sıralamada el takısı dikkate alınır mı?

246. Soyadlarında *ibn, ebu, bin, abd* gibi ibareler bulunan Arap yazarların soyadları nasıl sıralanır? Sıralamada bu takılar dikkate alınır mı?

247. Soyadı Kanunundan önceki dönemde, yani 1935 öncesi eser vermiş Türk yazarlarının isimleri bibliyografyada nasıl sıralanır?

248. Yazarı bilinmeyen veya yazarsız kitaplar, bibliyografyada neye göre sıralanır?

249. Bibliyografyada yazar isimlerinin önüne unvanları yazılır mı?

250. İki soyadlı kadın yazarların soyadları bibliyografyada nasıl gösterilir? İsimleri nasıl sıralanır?

251. Bibliyografyada kitabın başlığına göre sıralama yapıldığı durumlarda başlığın başında bulunan *article*'lar alfabetik sıralamada dikkate alınır mı? Neden?

252. Aynı yazarın bibliyografyada yer alan birden fazla çalışması, kendi aralarında nasıl sıralanır?

253. “Bibliyografya girdisi (*bibliography entry*)”nde yer alması gereken unsurlar ve bunların veriliş stili nasıldır?

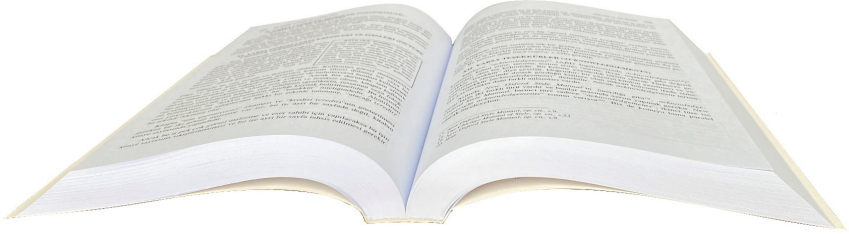
254. Dipnot-bibliyografya arasında ne ilişki vardır? “Bibliyografya dipnotu izler” kuralı ne anlama gelir?

255. Bibliyografya girdisi neden sola yaslı asılı paragraf stilinde verilmelidir?

256. Bibliyografya girdisinde yazarların soyadları önadlarının önüne alınır. Peki ama bibliyografya girdisinde birden fazla yazarlı bir kaynak veriliyorsa, ikinci ve sonraki yazarların soyadları önadlarının önüne alınmalı mıdır?

257. Bibliyografyada önadlar kısaltılabilir mi?

258. Bibliyografya kısımlara bölünebilir mi? Bibliyografyadaki kaynakların kitaplar, makaleler, tezler gibi kısımlara bölünerek verilmesinde yarar mı, zarar mı vardır?

DİZİN

259. Dizin neden önemlidir? Bir kitapta dizin olmasa da olur mu?

260. Makalelerde dizin olabilir mi?

261. İçindekiler, dizinin karşıladığı ihtiyacı karşılar mı?

262. “Göstermelik dizinler” sorunu nedir?

263. “Şişirme dizinler” sorunu nedir?

264. Dizini kim yapar?

265. Dizin nasıl yapılır?

266. Dizin girdisi hangi unsurlardan oluşur?

267. Dizin girdisinde “yer belirleyicisi (*locator*)” nedir? İşlevi nedir? Nasıl gösterilir?

268. Dizin girdisi nasıl işaretlenir ve girdiler nasıl listelenir?

269. Dizin girdisinde yer alacak terim ve ismin geçme sayısı (yer belirleyicisi sayısı) ne kadar olmalıdır?

270. Dizin girdileri arasında ana girdiler ile alt girdiler arasında ayırım nasıl yapılır? Alt girdiler nasıl verilir?

271. Alt girdi yapmanın yarar ve zararları nelerdir? Alt girdi yapmak her zaman gerekli midir?

272. İdeal dizin uzunluğu nedir?

273. Dizinleme kuralları nelerdir? Dizine neler alınmalı, neler alınmamalı?

274. Kitabın ana konusunu oluşturan kavram dizine alınmalı mıdır?

275. Kitabın konusu açısından spesifik bir önemi olmayan genel kavramlar dizine alınabilir mi?

276. Kitapta örnek kabilinde verilen kavram, kurum ve kişi isimleri dizine alınmamalı mıdır?

277. Bir kavramın belirli bir sayfada dizin girdisi olarak işaretlenmesi, o kavramın geçtiği her sayfada dizin girdisi olarak işaretlenmesini gerektirir mi?

278. Kitapta sıfat şeklinde kullanılan kavram ve terimleri dizinde sıfat şekilleriyle mi vermek gerekir?

279. Dizin girdisinde ismin yalın hâli kuralı ne demektir?

280. Metinde geçen kelimeler dizin girdisinde değiştirilebilir mi?

281. Dizinde yabancı tamlamalarda unsurların yerini değiştirmek gerekir mi?

282. Dizin girdisinde yabancı dilden *article*'lar ve öne gelen diğer takılar varsa, girdi nasıl verilir?

283. Dizin kitabın ön kısmında verilebilir mi?

284. Dizin bir sayfada iki sütun hâlinde verilmelidir. Neden?

285. Dizin girdileri neden sola yaslı asılı paragraf stilinde verilmelidir?

286. Dizin girdilerinde büyük harf/küçük harf kullanımına ilişkin kurallar nelerdir? Dizin girdileri tümü küçük harfle verilebilir mi? Dizin girdileri başlık stilinde, yani her kelimenin ilk harfi büyük verilebilir mi?

287. Dizinde ne zaman italik kullanılabilir?

288. Dizinde ne zaman bold kullanılabilir?

289. Dizin girdileri nasıl sıralanır?

290. Dizinde alfabetik sıralamada “kelime esası (*word by word*)” ile “harf esası (*letter by letter*)” arasında ne fark vardır? Bunlar aynı şeyler değil midir? Bunlar aynı sonucu doğurur mu?

291. “İsim dizini” yapmanın kuralları nelerdir? Kitapta ismi geçen her yazarın isminin dizine alınması gerekir mi?

292. Dizinde kişilerin isimleri önadı ve soyadı şeklinde verilebilir mi?

293. Evli kadınların iki soyadı var ise, dizinde sıralama ilk soyadına göre mi, ikinci soyadına göre mi yapılır?

294. Hükümdar ve Papa isimleri dizinde nasıl verilir ve sıralanır?

295. Prens, dük gibi soyluluk unvanına sahip kişilerin isimleri dizinde nasıl verilir ve sıralanır?

296. Soyadlarında soyluluk takıları olan kişilerin isimleri dizinde nasıl verilir ve nasıl sıralanır?

297. İsminde “Aziz (*Saint* veya *St.*)” sıfatı olan kişilerin isimleri dizinde nasıl verilir ve nasıl sıralanır?

298. Yabancı dildeki coğrafi yer isimleri dizinde nasıl verilir ve nasıl sıralanır?

299. Neden mevzuat dizinine ihtiyaç vardır? Mevzuat dizini olmasa da olur mu?

300. Mevzuat dizini nasıl yapılır?

301. Kanun dizini, kanun kabul tarihine göre mi, kanun sayısına göre mi, yoksa kanun ismine göre mi yapılmalıdır?

302. İctihat dizinine ihtiyaç var mıdır? İctihat dizini olmasa da olur mu?

303. İctihat dizini nasıl yapılır?

304. İçtihat dizininde kararları kısa künye olarak mı, tam künye olarak mı vermek gerekir?

305. “*Index of cases*” ile “*table of cases*” veya “*liste of cases*” arasında fark var mıdır?

306. “İçtihat tablosu (*table of cases*)” veya “içtihat listesi (*list of cases*)” niteliğindeki dizinler, kitabın ön kısmında verilebilir mi?

307. İçtihat dizininde kararı veren mahkemenin adı nasıl belirtilir?

308. Türkiye’de bir “içtihat dizini” yapmak çok zordur. Keza yapılan içtihat dizinleri de çoğunlukla yararsızdır. Neden?

309. İçtihat dizini kararın tarihine göre mi, karar sayısına göre mi yapılmalıdır?

YAZAR

310. “Yazar” ile “müellif” arasında ne fark vardır? “*Author*”un Türkçe karşılığı “yazar” mıdır, “müellif” midir? “Müellif” kelimesi günümüzde kullanılabilir mi?

311. “Yazarlık karinesi” ne demektir?

312. “Yazarın zamanaşımına uğramaz isim hakkı” nedir? Yazarın isim hakkı 70 yıl sonra *public domain*’e mi düşer?

313. Yazar, kitabın her yerinden sorumlu mudur? Yazarın kitaptan dolayı sorumluluğunun istisnası var mıdır?

314. Yazar ismi olarak sadece soy isim kullanılabilir mi?

315. Akademik kitapların müstear isimle yayınlanması caiz midir?

316. Kitabın kapağında yazarın sıfatı ve kurumu belirtilmeli midir?

317. Bir kitabın sekiz on yazarı olabilir mi? Çok yazarlı kitaplarda yazarların hepsinin adı kapakta belirtilmeli midir?

318. Çok yazarlı kitaplarda ilk yazarın ismi neden önemlidir?

319. Ölmüş yazarların kitaplarının yeni baskıları yapılırken uyulması gereken kurallar nelerdir?

320. *Posthume* eserlerin yayınlanmasında izlenmesi gereken kurallar nelerdir?

321. “Ölüm hançeri (*death dagger*)” nedir? Nerede ve ne zaman kullanılır?

322. Türkiye’de “ihraç edilmiş yazarlar” olgusu diye bir olgu vardır. Bu nedir? Bir yazar yazarlıktan ihraç edilebilir mi?

323. Yazarı öldükten sonra bir kitabın yeni yazar veya editör almadan güncelleştirilmiş yeni baskı yapması mümkün müdür? A. Şeref Gözübüyük’ün bazı kitaplarının yazarı öldükten sonra, pek çok “güncelleştirilmiş” yeni baskı yapması nasıl mümkün olmuştur? Bu güncelleştirmeleri kim yapmıştır? Güncelleştirenin isminin belirtilmeden ölmüş bir yazarın eserlerinin “güncellenmiş” yeni baskı yapması hukuka uygun mudur?

324. “Sahte yazarlar”, “hayalet yazarlar” ve “kiralık yazarlar” olguları nedir?

325. “Yazarlık” ile “katkı” arasında ne fark vardır? “Katkıda bulunan” ne zaman “yazar” hâline gelir? Katkıda bulunanların isimleri kitabın neresinde ve nasıl gösterilir?

326. Editör kimdir? İsmi kitabın neresinde ve nasıl gösterilir?

327. Genel editör veya dizi editörü kimdir? Kitapta isimlerinin gösterilmesi gerekir mi? Gerekirse isimleri nerede gösterilir?

328. Bir kitabın aynı anda hem “yazarı”, hem de “editörü” olabilir mi?

329. “Yayın kurulu” editör müdür? “Yayın kurulu” üyelerinin isimleri yazar olarak belirtilebilir mi?

330. Sunuş veya önsöz yazarının ismi kapakta belirtilebilir mi?

331. Bir kurum “yazar” olabilir mi? “Kurumsal yazar” ne demektir? Bu durumda yazar ismi nasıl belirtilir?

332. Sipariş üzerine ve ücreti mukabilinde yazılan kitapların yazarı kimdir? Yazarının ismi kapakta belirtilmeli midir? Böyle bir yazarın hangi hakları korunur?

333. “Yazarı belli olmayan kitaplar” olgusu nedir? Neden bazı kitapların yazarı belirtilmiyor?

334. Anonim eserler, nasıl yayınlanır? Bunların anonim eser oldukları nasıl belirtilir?

335. Çevirmen neden önemlidir? Çevirmenin ismi nerede belirtilmelidir? Çevirmenin isminin belirtilirken uyulması gereken kurallar nelerdir?

336. Neden kitap kapağında çevirmenin ismi yazılırken ismin önüne veya üstüne “çeviren” (veya aynı anlamda bir başka ibare) yazılmalıdır? Yazarın isminin önüne “yazar” diye yazmak şart değil iken neden çevirmenin isminin önüne “çeviren” diye yazmak şarttır?

337. Çevirinin hangi dilden yapıldığının belirtilmesi neden önemlidir?

BAŞLIK

338. Kitaba başlık konulmasında uyulması gereken kurallar nelerdir?

339. “Başlıkta tasarruf ilkesi” ne demektir?

340. “Başlık stili” ne demektir? “Cümle stili”nden farkı nedir? Fransızca başlıkların İngilizce ve Türkçe başlıklardan farkı nedir?

341. Başlıkta noktalama işaretleri kullanılır mı? Kullanılırsa hangileri kullanılır?

342. Başlık içinde başlık varsa bu tür başlıklar nasıl verilir?

343. Başlıkta geçen yabancı kelimeler hangi stilde yazılır?

344. Başlıkta vurgu nasıl yapılır?

345. “Ana başlık”, “üst başlık” ve “alt başlık” nedir? Bunlar nasıl tanımlanır? Bir başlığın üst başlık veya alt başlık olduğu nasıl anlaşılır?

346. Alt başlıkların verilmesinde uyulması gereken stilistik unsurlar nelerdir?

347. İki alt başlık olabilir mi?

348. “Çifte başlık” olabilir mi? Çifte başlık ile alt başlık nasıl birbirinden ayrılır?

349. “Aşırı başlık” sorunu nedir?

350. Dizi isimleri kitabın başlığının bir parçası olarak verilebilir mi?

YAYINEVİ

351. Doğru terim “yayın” mı, yoksa “yayım” mıdır?

352. “Yayın” nedir? “Yayıncı” kimdir? “Basımcı” kimdir?

353. “Yayın (*edition*)” ile “basım (*impression*)” arasında ne fark vardır?

354. “Basımcı” kitabın kapağında gösterilebilir mi?

355. Matbaa, yayınevi yerine geçer mi?

356. Yayıncı, yayınevi, yayınları, yayıncılık, kitabevi, *publisher*, *publishing*, *press*, *maison d'édition*, *éditions*, *librarie*, *presses*, *verlag*, *editore*, *casa editrice* terimleri arasında ne fark vardır?

357. Künye sayfasında yayınevine ilişkin hangi bilgiler belirtilmelidir? Bu zorunluluk nereden kaynaklanmaktadır?

358. Birden fazla yayınevi tarafından yapılan yayınlarda, yani ortak yayınlarda yayınevi nasıl gösterilir?

359. “Ana şirket” ve “bağlı şirket” tarafından yapılan yayınlarda yayınevi nasıl gösterilir?

360. “*Special academic imprints*” nedir? Bu durumda yayınevi nasıl gösterilir?

361. Yayınevi markası nedir? Marka kapakta ve künye sayfasında nasıl gösterilir?

362. Kitabın kapağında yayınevi isimlerinde “yayınevi”, “yayınları”, “yayıncılık” gibi kelimelerin belirtilmesi gerekir mi?

363. Yayınevi isimlerini kapakta gösterirken isimlerden, Ltd.Şti., A.Ş. gibi ticaret unvanlarını çıkarmak gerekir mi?

364. Yayın numarasını kapakta göstermeye gerek var mıdır?

365. Yazar, yayıncı olabilir mi? Yazar, kendi kitabını kendisi yayınlatabilir mi? Bu mümkün ise bu kitapların kapaklarında bu husus nasıl bir formülle belirtilmelidir?

366. “Yağmacı yayıncılık” nedir? Bu tür yayıncılığın verdiği zararlar nelerdir?

YAYIN YERİ

367. Yayın yeri neden önemlidir? Yayın yeri kitabın neresinde gösterilmelidir?

368. Yayın yeri neresidir? Kitabın basıldığı yer mi? Yoksa yayınevinin merkezinin bulunduğu yer mi?

369. Tek bir yayınevinin yayınladığı kitapta yayın yeri olarak birden fazla şehir gösterilebilir mi?

YAYIN YILI

370. Yayın yılı neden önemlidir? Yayın yılı kitabın neresinde gösterilmelidir?

371. Yayın yılının yanında yayın ayını da belirtmek gerekir mi?

372. Çeviri kitaplarda, kitabın aslının yayın yılını da belirtmek gerekir. Neden? Kitabın aslının yayın yılı kitabın neresinde gösterilir?

BASKI SAYISI

373. “Yayın (*edition*)” ile “baskı (*printing, impression*)” arasında ne fark vardır? Kitabın kapağında yayın sayısı mı, baskı sayısı mı belirtilmelidir?

374. Türkçede “baskı” ile “yayın” arasında fark var mıdır? Türkçede bunların arasında ayırım yapılmaması ne gibi tuhaf sonuçlara yol açıyor?

375. Kapakta tıpkı baskı sayısı mı, yayın sayısı mı gösterilmelidir?

376. Kitapların birinci baskısında birinci baskı olduğunu kapakta yazmak gerekir mi?

377. Tıpkı baskı, yeni baskı, yeniden dizilmiş baskı, düzeltilmiş baskı, gözden geçirilmiş baskı, güncellenmiş baskı, genişletilmiş baskı, kısaltılmış baskı arasında ne fark vardır?

378. “Yayın (*edition*)” değil, “baskı (*printing, impression*)” sayısı, kitabın neresinde gösterilir? *Printing (impression)* sayısını gösterme usûlleri nelerdir?

379. “*Printer’s key* (basımevi anahtarı)” veya “*number line* (sayı satırı)” nedir? *Printer’s key* veya *number line*’daki hangi sayı *printing* sayısını gösterir?

380. Yandaki kitap kaçınıcı *printing*’tir?

<p>5 7 9 10 8 6</p> <p>Printed in Great Britain on acid-free paper by Antony Rowe Ltd., Chippenham</p>
----

381. Türkiye’de bir yılda 300 “baskı” yapmış kitaplar vardır. Böyle bir şey nasıl oluyor da mümkün oluyor?

CİLT NUMARASI

382. Bir kitabı cilde bölmenin sebepleri nelerdir? Bir kitap neden birden fazla cilde bölünür?

383. Cilt yerine “kitap” kelimesi kullanılabilir mi?

384. Cilt cilde bölünebilir mi? “Cilt-cüz (*tome-volume*)” ayrımını karşılayacak bir kelime günümüz Türkçesinde var mıdır?

385. Yapay cilt sorunu ne demektir? Bağımsız yayınlanabilecek kitaplar, aynı kitabın ciltleri hâline getirilebilir mi?

386. “Öksüz cilt” sorunu nedir? Neden Türkiye’de ikinci cildi olmayan birinci ciltler vardır?

YAYIN SÖZLEŞMESİ

- 387.** “Yayın sözleşmesi” nedir? “Yayın sözleşmesi” hangi kanunumuzda düzenlenmiştir?
- 388.** Yazılı olmayan yayın sözleşmesi geçerli midir?
- 389.** Kitapta kullanılan görsel malzemenin telif izinlerini alma borcu yazar mı, yayıncıya mı aittir?
- 390.** Yazarın “tekeffül borcu” nedir?
- 391.** Yazarın bedelsiz nüsha alma hakkı nedir?
- 392.** Sipariş üzerine yayın sözleşmesi nedir?
- 393.** Komisyon sözleşmesi nedir?

HUKUKÎ VE CEZAÎ SORUMLULUK

- 394.** Eser sahipliğinin tespiti davası nedir? Hangi durumda açılır?
- 395.** Tecavüzün ref’i davası nedir? Hangi durumda açılır?
- 396.** Tecavüzün men’i davası nedir? Hangi durumda açılır?
- 397.** Tazminat davası hangi durumlarda açılır?
- 398.** “Üç kat bedel talebi” nedir?
- 399.** Hukuk davalarında görevli ve yetkili mahkeme hangi mahkemedir?
- 400.** “Korsan yayın suçu” nedir?
- 401.** “Eser hırsızlığı suçu” nedir?
- 402.** “Kaynak göstermeden alıntı yapma suçu” nedir?
- 403.** Hak sahibi kişilerin izni olmaksızın, alenileşmemiş bir eserin muhtevası hakkında kamuya açıklamada bulunma suçu nedir?
- 404.** Yetersiz, yanlış ve aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu nedir?
- 405.** Bir eseri, tanınmış bir kişinin adını kullanarak yayınlama, çoğaltma, dağıtma veya yayma suçu nedir?
- 406.** Bandrol suçları ve kabahatleri nelerdir?
- 407.** Basın Kanunundan doğan cezaî sorumluluk söz konusu olduğunda ilgili davalar için dava açma süreleri nedir?
- 408.** “Basamaklı sorumluluk sistemi” ne demektir? Nasıl işler?
- 409.** Yazar ve yayıncının üçüncü kişiler karşısında hukukî sorumluluğu hangi hükümlere tâbidir?

410. Türk Ceza Kanununda yazar ve yayıncıları ilgilendirebilecek suçlar nelerdir?

411. Oto-sansür sorunu nedir? Oto sansürün çeşitleri nelerdir? Oto-sansürün yöntemleri nelerdir? Oto-sansürün sonuçları nelerdir?

MAKALE YAZMA VE YAYINLAMA

412. Makalelerin başına “içindekiler” listesi konulabilir mi?

413. Dergilerde cilt ve sayı nedir?

414. Dergiler sayılarının çıkış sıklığına göre nasıl tasnif edilir? *Quarterly* üç ayda bir çıkan derginin ismi midir? Yoksa dört ayda bir çıkan derginin ismi midir?

415. Dergilerde sayfa numaralandırma nasıl yapılır? Cilt bazında mı, yoksa sayı bazında mı?

416. Makalelerde “ayrı baskı” nedir?

417. Makalelerde “özet” zorunlu bir unsur mudur?

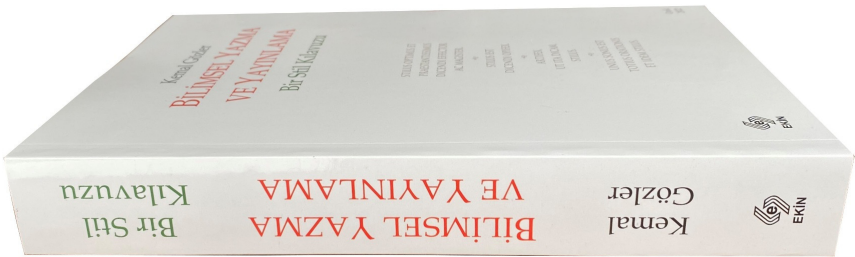
418. Makalelerde “İngilizce özet” zorunlu bir unsur mudur?

419. Makalelerde künye bilgilerinin makalenin ilk sayfasında gösterilmesinde neden büyük yarar vardır? Künye bilgilerinin ilk sayfada gösterilmesinin usûlleri nelerdir?

420. Makaleler dergilere nasıl sunulur?

421. Bir makale, aynı anda birden fazla dergiye sunulabilir mi?

422. Yazar, bir dergide yayınlanmış bir makalesini, bu derginin iznini almadan daha sonra tekrar yayınlatabilir mi? Bu mümkün ise bunun şartı nedir?

Kemal Gözler, *Bilimsel Yazma ve Yayınlama: Bir Stil Kılavuzu*, Bursa, Ekin, 2022, XXXII+736 s.

© K. Gözler. Tüm hakları saklıdır. (www.anayasa.gen.tr/byy.htm)